

Az bilinyäne köp ynanylýar

Category: Kitapcy, Publisistika

написано kitapcy | 24 января, 2025

Az bilinyäne köp ynanylýar AZ BILINYÄNE KÖP YNANYLYAR

Ýigrimi ýyl bäre tanaýan tanşym bir kanalda habarlar gepleşiklerini alyp barýar.

Ol bir gün «birnäçe ýyl bäre saýlawlarda sesem beremok, žurnalistleriň partiýa ses bermegini nädogry hasaplaýaryn!»

Men oňa «žurnalistler näme töňňemi, olaryň syýasy garaýşy bolmaly dälmi?» diýdim.

Kärdeşimiň kellesiniň şeýlekin dereje bulaşykdygyna haýran galdym.

Žurnalistiň dünýägaraýşy bolmaly, žurnalistiň syýasy düşünjesi bolmaly. Emma...

Žurnalistiň bolýan zatlary-habarlary ähli hakykatlygy bilen köpçülige eşitdirme ýaly wezipesi-de bardyr. Munuň «partizanlyga» näme dahyly bolup biler? Eger...

Žurnalist obýektiwligini ýitirse, şol wagt mesele dörär. Ýagny...

Žurnalist «bu habar ses berýän partiýamyň garşysyna eken» diýip, hakykaty özüçe ýugrup-ýasap tanalmaz ýaly görnüşe getirse, şonda kärine hyýanat etdigi bolar. Bular ýaly adamlara žurnalist diýilmeýär.

Bular manipulýasiýa gullukçysydyr. Bularyň wezipesi ýalňyş habarlardyr maglumatlar arkaly adamlara täsir etmek we ýalňyş ugura gönükdirmekdir. Maksatlary-da şeýtany hilegärlikleri ulanyp köpçülikleýin pikir döretmek. Şeýle giriş bilen başlamagymyň sebäbi şu: Şugünki gün...

Siziň garşyňyza «žurnalist» diýip çykarylanlar žurnalist däldir! Habar diýip dykgatyňyza hödürlenelenlerem hakyky däl!

Mysal üçin...

Rus uçarynyň urlandygy baradaky habarlaryň näçerägi hakykat? Ýa-da... Baýyr-bujakda nämeler bolup geçýär?

Ýazýarlar... «Ruslar Türkmen dagyny bombalady.» Siriýanyň kartasynda «Türkmen dagy» diýen dag ýok! Lazkiýede Jebel Alewiýýun (Alawy dagy) we Jebel Ekrad (Kürt dagy) bar!

“Türkmen dagy” ýalanyny toslap tapmaklarynyň sebäbi: Esada garşy söweşýän jihatçylara berýän goldawlaryny jemgyýetçiligiň gözünde makullatmak.

Baýyr-bujakda türkmenler kyn ýagdaýdamyşmy?

2012-nji ýyldan soň sebite Türkiýäniň çäginde sokulan jihatçylar haçan türkmen bolup ýetişdikä? Bu zannyýamanlaryň alawy türkmen obalarynyň üstüne dökülip gandöküşikleri edendigini bilýän yokmy? Alawy türkmenleriň bar günäsem Esadyň arkasynda durandyklarydy.

Aýdýarlar... «Baýyr-bujakdan uly möçberdäki bosgunlaryň gelmegine garaşylýar.» Sebitde «El-Nusra» terrorçylykly guramanyň militanlygyny edýän sünni türklerden başga adam bir galdymy özi? Diňe birnäçe müň adamlyk jihatçy maşgalasynyň geljekdigi görnüp dur. Ýalan sözleýärler.

Hakykatyň şular ýaly duşmanlary žurnalist bolup bilermi? Ýagny, gep ses bermekde däl...

• Fotosurat ýalany

Her täze režim öz ahlagyny döredýär, kemala getirýär...

Emma... Metodlary birmeňzeşdir.

Žurnalist sypatly «köşk gullukçylary» täze çykan zat däl.

Ahmet Ihsan Tokgöz «Metbugat ýatlamalarym» (“Matbuat Hatıralarım”) atly kitabynda «Ýyldyz» köşgüniň redaksiýalara nädip ýokary aýlyk töleýän adamlaryny sokuşyny ýazýar. Bular “kayırtılmış kişiler” idi. Döwrümüziziň tarapgöý žurnalistleri...

Serediň, gürrüňsiz... Metbugatymyz hemişe hapady. Emma hiç wagtam AKP döwründäki ýaly manipulýatiw bolmady. «Ýalanyň häkimiýeti» üçin nämeleri etmediler? Mysal üçin...

Hakykaty ýazmak üçin döş geren biziň ýaly hakykatçyl žurnalistlere duzak gurup, türmä dykdylar, metbugatyň ýüregine gorky saldylar.

Olaryň ýeke-täk hakykatlary bar, olam – özlerinkini her bir ýagdaýda dogry görkezmek! Diňe öz isleýän zatlarynyň, edýän

işleriniň oňlanyşyny görmek, eşitmek!

Muňa dogry gelmeýänler ýok edilmäge degişlidi. Düwmä basdylar...
AKP, Jemagat we «Ýeterlik däl, ýöne, bolýar» (“Yetmez Ama Evet”) diýen liboş topbak jem bolup, metbugaty gorpdan aşak zyňdylar. Yzyndanam AKP bu iki hyzmatdaş şärigine mätäçligi galmansoň, olary-da gömdi.

«SÖZCÜ» ýaly ynanyp boljak az sanly gazetdir žurnalist oňa baş egmän dik dur. Emma...

Bärde-de bir mesele garşymyza çykýar:

Muň dürli kynçylyklara döş gerip, aýaklarynyň üstünde duran bu gazetler ykdysady kynçylyklar sebäpli habarlar merkezlerini ulaldyp bilenok. Wakalary öz habarçylary arkaly yzarlap bilenok. Hem-de...

AKP žurnalistlik etmekden başga niýeti bolmadyklary käte habarçylaryny, käte howpsuzlyk gullugynyň işgärlerini, käte-de başga-başga tilsimleri ulanyp, täsiri astyna almagy başarýar. Edil Baýyr-bujak meselesinde bolşy ýaly...

Russiýa Siriýada ara girip, Günbatar jihatçylara garşy naýza çenedi welin, AKP birden türkmenleri ýadyna salaýdy!

Adamlaryň duýgulary bilen oýnap, olary täsiri astyna alýarlar. Ýagny, aldaýarlar.

Siriýada jihatçylar tarapyndan öldürilen Zeýnep Amaryň ýa-da Liwandaky bombaly teraktda ýaralanan Kader Murtedanyň fotosuratlary «Ynha, öldürilen baýyr-bujakly türkmen aýallary» diýip, ýuwtduryldy!

Adamlar Dawutoglynyň ýasama gözyaşlaryna şärikdeş edildi!

• Asyl howp

Awraam Linkolnyň aýdan bir sözi bar...

«Biziň başymyza bilýänlerimiz däl, dogrudyr öýdýänlerimiz bela getirýär».

Gep diňe AKP metbugatynda däl...

Nusaýbinde nämeler bolýar?

Serediň... Otuz ýyla golaýlan kärimde hakykat ýolundan gyşarmadym. Hiç ýalňyşmadym diýip biljek däl, netijede bizem adam ahyryn. Emma bilgeşleýin eden ýeke ýalňyşym bolmady.

Ýazmak meniň mukaddesligim. Ýazmak meniň okyjylaryň önündäki iň uly jogapkärçiligim.

Diýmek isleýänim şu: maglumaty, habary ilki ýuweliriň terezisinde çekip göreliň.

Şoň üçinem... Nusaýbinde näme bolandygyny, ne AKP metbugatyndan, ne-de PKK metbugatyndan öwrenip bolmajagyny bilýärim.

Iş durmuşymda üç topar ýalançy gördüm:

1). Jemagat... (gülençiler)

2). AKP...

3). PKK...

Bularyň ýazýanlaryna, aýdýanlaryna hiç bir ýagdaýda ynanamok.

Nusaýbin hakykatyny nireden öwrenip bileris?

«Hakykaty ýazsam AKP näme diýerkä?» diýip, hiç zat etmeýän «pingwin mediýasyndanmy»? Goýsaňyzlaň, haýyş.

Hawa... Dogry maglumatlary edinme meselesinde kürtdürip galdyk.

Howpuň nähili uludygyny görýärsiňizmi?

Düýn... Ýedi adamyň ölen, on adamyň ýaralanan, ýigrimi TYR-yň ýakylan wakasy baradaky ýazgymy ýazan sagadyma çenli hiç hili maglumat yokdy: TYR-lar kime degişli, içinde näme bar? Ýeke berilen maglumat: «Ruslar kömek üçin barýan TYR-lary urdy».

Hakykatyň nämedigini bilemzok. Bildirjek bolýanam yok.

Ýazylýan, aýdylýan zatlara-da ynanamzok, ynanmazlyga esas hem bar.

Işiň gynandyryjy tarapy, bu ýagdaý bizi bolup geçýän wakalar meselesinde perwaýsyzlyga iterýär. Hem-de...

Şeýle şeýle urşuň içine tarap sokulýarys.

BELLIK: Jan Dündara we Erdem Güle edilenler hiç bir ýagdaýda kabul edip boljak zat däl. Nähili howpuň gyrasynda durandygynyzy bilýärsiňizmi?

Soner ÝALÇYN.

«SÖZCÜ» gazeti, 27.11.2015 ý. Publisistika